

Národní akreditační úřad
pro vysoké školství

RADA NÁRODNÍHO AKREDITAČNÍHO ÚŘADU PRO VYSOKÉ ŠKOLSTVÍ

19/2022

Metodická pomůcka Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství pro vnější hodnocení činnosti vysokých škol

Usnesení:

Rada Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství stanovuje v souladu s § 83c odst. 2 písm. d) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), upravenou metodickou pomůcku pro vnější hodnocení činnosti vysokých škol prováděné podle § 84 zákona o vysokých školách.

Schváleno na 2. řádném zasedání Rady NAÚ dne 24. února 2022.

Metodická pomůcka pro vnější hodnocení činnosti vysokých škol

Národní akreditační úřad pro vysoké školství (NAÚ) v souladu s § 83 odst. 2 písm. d) a § 84 zákona o vysokých školách provádí vnější hodnocení vzdělávací činnosti, vědecké, výzkumné, inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti (dále jen „tvůrčí činnosti“) a s nimi souvisejících činností vysokých škol. Toto hodnocení se provádí na základě podnětu ministra školství nebo shledá-li NAÚ závažné důvody pro mimořádné hodnocení.

Čl. 1 Zahájení vnějšího hodnocení

Vnější hodnocení může být podle čl. 15 Statutu NAÚ z podnětu ministra školství nebo mimořádné (na základě podnětu předsedy NAÚ nebo člena Rady NAÚ). V souladu s čl. 3 Statutu NAÚ schvaluje uskutečnění mimořádného vnějšího hodnocení i vnějšího hodnocení z podnětu ministra školství Rada NAÚ. Rada NAÚ seznámí vysokou školu s tím, že se usnesla na zahájení vnějšího hodnocení, a o rozsahu a charakteru zahájeného hodnocení. Pro vnější hodnocení je ustavena hodnotící komise podle čl. 29 a 30 odst. 4 Statutu NAÚ. Při podnětu k vnějšímu hodnocení se postupuje podle čl. 15 odst. 2 Statutu NAÚ.

Čl. 2 Činnost hodnotící komise

- a) Činnost hodnotící komise ustavené pro vnější hodnocení se řídí Jednácím řádem hodnotících komisí.
- b) Hodnotící komise si prostřednictvím Kanceláře NAÚ vyžádá od vysoké školy podklady nezbytné pro provedení vnějšího hodnocení s ohledem na rozsah a charakter vnějšího hodnocení, a to v přiměřené lhůtě. Součástí podkladů je zpravidla sebehodnotící zpráva zpracovaná na základě rámcové osnovy. Další nezbytné podklady si hodnotící komise může v případě potřeby dožádat i v průběhu hodnocení. Vysoká škola může navrhnout doplnění materiálů sloužících jako podklad hodnocení.
- c) Poté, co Kancelář NAÚ obdrží vyžádané podklady od vysoké školy, postoupí je hodnotící komisi. Hodnotící komise se s podklady seznámí a na jejich základě se připraví na uskutečnění návštěvy na vysoké škole. Organizaci návštěvy na místě a veškeré požadavky na tuto návštěvu zprostředkuje Kancelář NAÚ. Návštěva zpravidla zahrnuje zejména:
 - jednání s vedením vysoké školy,
 - prohlídku prostor vysoké školy a studium předložených podkladů na místě,
 - v relevantních případech také diskusi se studenty, popř. pracovníky vysoké školy.
- d) Návštěvy se vždy účastní alespoň tři členové hodnotící komise, a kromě nich se jí v souladu s čl. 31 odst. 3 Statutu NAÚ mohou účastnit také členové Rady NAÚ a pracovníci Kanceláře NAÚ.
- e) Při vnějším hodnocení se posuzuje dodržování zákonných a vnitřních předpisů v činnostech vysoké školy a naplňování standardů pro akreditace v celé jejich komplexnosti.
- f) Hodnocení by nemělo mít statický charakter, ale naopak musí postihovat vývoj uskutečňování činnosti vysoké školy a jejího vnitřního zajišťování kvality. Hodnocení musí zachytit, zda jsou nástroje a opatření vysoké školy ke zvyšování kvality účinné. Z tohoto důvodu musí zahrnovat i samostatnou úvahu hodnotitelů i tam, kde nejsou požadavky jednoznačně dány (např. kvantifikací či jiným konkrétním údajem) v zákoně, standardech pro akreditace nebo metodických materiálech NAÚ. Cílem hodnocení je zejména:
 - posoudit činnost vysoké školy v jejím specifickém kontextu,

- její schopnost dlouhodoběji zajistit kvalitní uskutečňování vzdělávací činnosti,
- upozornit na její silná i slabá místa a
- poskytnout jí vodítka pro další směřování.

Čl. 3 Zpráva o vnějším hodnocení

- a) Na základě všech dostupných podkladů, s přihlédnutím ke zprávě o vnitřním hodnocení vysoké školy a jejím dodatkům, a vykonané návštěvy na vysoké škole zpracuje hodnotící komise návrh zprávy o vnějším hodnocení. Zpráva posuzuje:
 - zda činnost vysoké školy odpovídá zákonu o vysokých školách,
 - zda činnost vysoké školy odpovídá registrovaným vnitřním předpisům,
 - zda činnost vysoké školy odpovídá standardům pro akreditace a dalším relevantním předpisům a
 - jaké jsou případné problémy v krátkodobém, střednědobém i dlouhodobém horizontu.
- b) Zpráva musí být konkrétní, odkazovat na konkrétní údaje a jevy tak, aby výroky v ní obsažené byly doložitelné a ověřitelné.
- c) Zprávy o vnějším hodnocení by měly být strukturovány v rámci hodnocení obdobného charakteru a rozsahu jednotným způsobem, logicky, návazně a s ohledem na snadnou orientaci ve zprávě. Důraz je kladen na provedení objektivní analýzy a rozboru dostupných materiálů. Zpráva jednak upozorňuje vysokou školu na případné nedostatky v její činnosti a ukazuje prostor pro zlepšení, jednak vyzdvihuje dobrou praxi a již uskutečněné změny. Součástí zprávy o vnějším hodnocení jsou doporučení pro vysokou školu k rozvíjení silných stránek i odstraňování případných nedostatků. Ve zprávě je rovněž stanoven mechanismus kontroly naplňování těchto doporučení v určené lhůtě. Z vnějšího hodnocení může vyplynout i návrh závěrů k institucionální akreditaci nebo akreditaci studijních programů či oborů habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem.
- d) Doporučená obecná struktura zprávy (může být modifikována podle povahy a cílů hodnocení):
 - I. Úvod se základní charakteristikou vysoké školy, její misí.
 - II. Schopnost kritické reflexe vysoké školy a schopnost přijímat adekvátní opatření.
 - III. Akreditované studijní programy a vzdělávací činnost.
 - IV. Personální zabezpečení.
 - V. Tvůrčí činnost.
 - VI. Informační a přístrojové vybavení, materiální a finanční zabezpečení.
 - VII. Studenti a podmínky jejich studia.
 - VIII. Administrativní zajištění a organizace studia.
 - IX. Systém vnitřního hodnocení, jeho efektivita a dopady na zvyšování kvality.
 - X. Kultura akademického prostředí.
 - XI. Závěry.
 - XII. Doporučení pro vysokou školu.
 - XIII. Závěry k akreditacím a kontrola naplňování doporučení.

Čl. 4 Vydání zprávy o vnějším hodnocení

- a) Hodnotící komise vypracuje návrh zprávy o vnějším hodnocení. Návrh zprávy o vnějším hodnocení se zasílá hodnocené vysoké škole k vyjádření, na něž má 15 dnů od doručení návrhu. Návrh zprávy a případné vyjádření vysoké školy jsou projednány Radou NAÚ na jejím zasedání, kam jsou přizváni i zástupci dané vysoké školy.

- b) Dle § 83c odst. 2 písm. f) zákona o vysokých školách vydá Rada NAÚ na základě zejména výše uvedených podkladů zprávu o vnějším hodnocení, a to v souladu s čl. 15 Statutu NAÚ do 180 dnů od doručení podnětu ministra školství nebo od schválení usnesení Rady NAÚ k provedení mimořádného vnějšího hodnocení.
- c) Rada NAÚ taktéž posuzuje případné námitky podané proti zprávě o vnějším hodnocení, přičemž lhůta pro podání námitek činí 60 dnů od doručení této zprávy vysoké škole. K námitkám se vyjadřuje hodnotící komise, která připravovala návrh zprávy o vnějším hodnocení. Po projednání veškerých podkladů Radou NAÚ může dojít k úpravě zprávy o vnějším hodnocení. Konečná zpráva o vnějším hodnocení se zveřejňuje na webových stránkách NAÚ. Na žádost vysoké školy se zveřejní i její případné námitky.